

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 10, 2025

Sammanfattning

I veckans marknadsbrev finner ni rapportering om generellt sjunkande energipriser samt en fördjupande artikel om gasprisets påverkan på den europeiska elmarknaden.

Frontmånadskontraktet (M+1) på Brentolja har under senaste bevakningsperioden främst legat runt USD73-76 per fat. På det stora hela handlades frontmånadskontrakten för både Brent och WTI under bevakningsperioden på de lägsta nivåerna för 2025. Oljan såg under februari också sin största månatliga prisnedgång sedan september 2024.

Priset på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har sedan förra marknadsbrevet gått ner och TTF M+1 stängde den 3 mars på EUR45,21 per MWh efter en prisvolatil vecka. De europeiska naturgaslagren var den 2 mars till 38 procent fyllda. I EU-kommissionens handlingsplan för överkomliga energipriser riktas fokus mot en välfungerande gasmarknad.

Priset på utsläppsrätter har sjunkit medan det europeiska kolpriset efter viss volatilitet är tillbaka på samma nivåer som vid förra marknadsbrevets publicering.

Sist i denna utgåva av marknadsbrevet finns en fokusartikel som diskuterar hur utvecklingen på gasmarknaden påverkar elpriset i Europa.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#).

2025-03-05

Innehåll

Sammanfattning	1
Olja	2
Naturgas	4
Kol och EU ETS	7
Fokus: gaspriser & elmarknaden	8

Priser vid stängning den 3/3

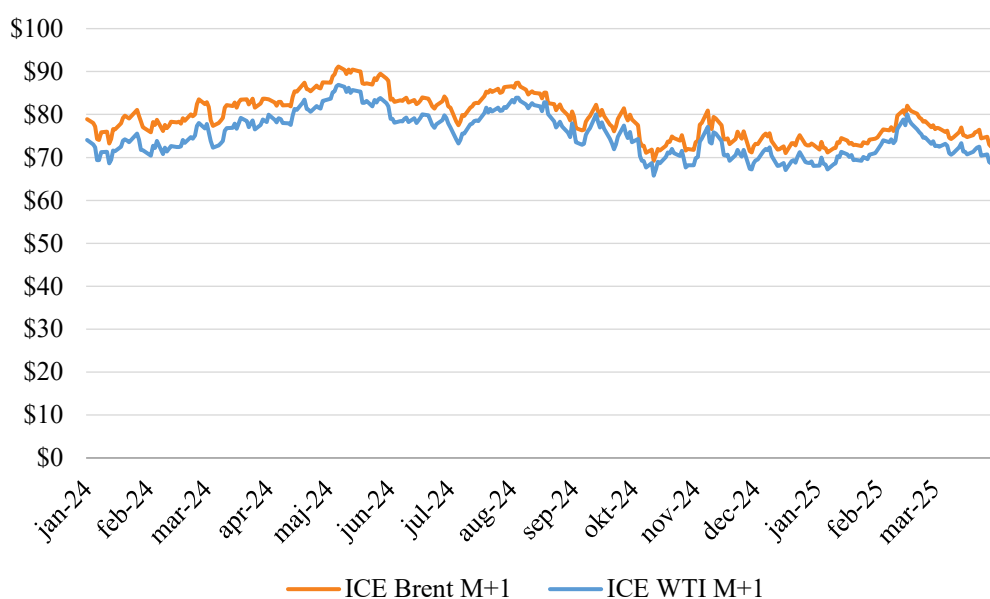
Olja	ICE Brent, front month		
	71,62	USD/fat	↓*
Naturgas	ICE TTF, month ahead		
	45,21	EUR/MWh	↓*
Kol	ICE API2, front month		
	96,05	USD/ton	↓*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract		
	71,55	EUR/ton	↓*

* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Olja

Priset för frontmånadskontraktet (M+1) för Brentolja har sedan senaste marknadsbrevet handlats runt USD73-76 per fat, inte väsensskilt från föregående bevakningsperiod. Under vecka 9 handlades kontraktet på något lägre prisnivåer, USD72-73. Under måndagen den 3 mars föll prisnivåerna ytterligare till USD71,62 vid stängning. På det stora hela handlades frontmånadskontrakten för både Brent och WTI under bevakningsperioden på de lägsta nivåerna för 2025. Oljan såg under februari också sin största månatliga förlust sedan september 2024.

Råoljepriser USD per fat

Källa: Intercontinental Exchange.

Under bevakningsperioden har ett flertal faktorer varit i spel som drivit priset i olika riktningar. Priserna har dämpats av osäkerhet gällande USA:s utlovade tullar mot Mexiko och Kanada, vilka till slut implementerades 4 mars, samt de aviserade tullarna mot EU och ytterligare ökade tullar mot Kina¹. Marknadens oro grundas i att det ekonomiska utfallet kan hämma den globala efterfrågan och i sin tur dämpa oljepriserna. Trots implementeringen ser marknaden fortsatt med stor osäkerhet gällande effekterna av ovan tullar på framtida utbud.

Osäkerheten kring tullarna har även skapat oro kring storleken på USA:s framtida produktion och globala utbud med höjda priser som följd. USA:s raffinaderier är beroende av kanadensisk olja som nu blir dyrare att importera. Kanada kan i sin tur drabbas av minskade exportintäkter som konsekvens av tullarna. President Trumps beslut att häva företaget Chevrons tillstånd att utvinna olja i Venezuela skapade även oro och ökade priser på marknaden², då USA på kort sikt inte tros kunna ersätta volymerna på marknaden. Det rapporterades även i media om rykten att OPEC+ planerar att åter skjuta

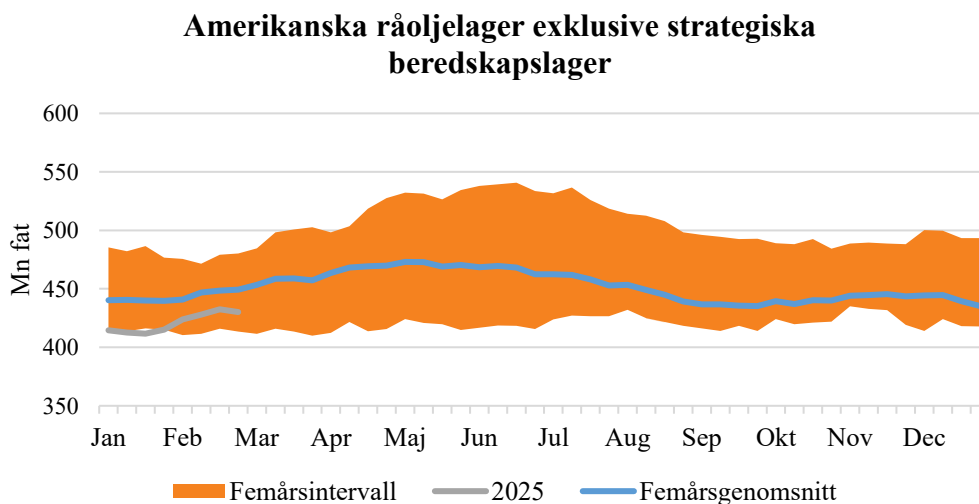
¹ [‘No room left’ for a deal: Trump says Canada, Mexico tariffs take effect Tuesday - POLITICO](#)

² [Oil climbs more than 2% after Trump cancels Chevron's Venezuela licence | Reuters](#)

upp sina produktionsökningar, vilket skapade visst pristryck under delar av bevakningsperioden³. Dock har OPEC sedan dess kommunicerat att utfasningen av produktionsminskningarna kommer utföras som planerat, från april 2025⁴. Det senare beskedet bidrog till en nedgång i oljepriset den 3 mars⁵.

Den 24 februari introducerade EU nya sanktioner mot Rysslands skuggflotta och oljeproduktion, syftande till att hämma deras inkomster från, och möjlighet till, utvinning av olja. Marknaden reagerade måttligt på beskedet. Å andra sidan har turena rörande diplomatin och förhandlingarna gällande fredsavtal i Rysslands krig i Ukraina, lett till stärkta priser på måndagen 3 mars. Detta då ett fredsavtal – med lättade sanktioner mot Ryssland och ökat utbud på marknaden som möjlig följd – av marknaden nu ses som mindre troligt på kort sikt.

Under kommande vecka hålls det kinesiska kommunistpartiets årliga kongress. Där väntas målet för nästa års ekonomiska tillväxt att presenteras, samt indikationer på inriktningen för den kinesiska regeringens plan för 2026-2030. Båda kan bidra till förståelse gällande kinesiska marknadens oljefterfrågan. Marknaden mottog under bevakningsperioden även rapporter om positiva produktionssiffror för Kina gällande februari 2025⁶, där regeringens stödpaket kan ha haft effekt. Dock tas siffrorna emot med försiktighet, med tanke på nyligen införda tullar från USA, och löften om fler tullar framöver, vilket kan påverka framtida ekonomiska utsikter och landets oljefterfrågan.

Källa: EIA

Nivåerna i de amerikanska kommersiella råoljelagren har stigit i absoluta termer från förra marknadsbrevets publicering, och är nu 4,29 procent högre än femårsgenomsnittet.

³ [Sanctions, tariffs make OPEC+ hesitant on April oil hike, sources say | Reuters](#)

⁴ [OPEC+ to proceed with planned April oil output hike | Reuters](#)

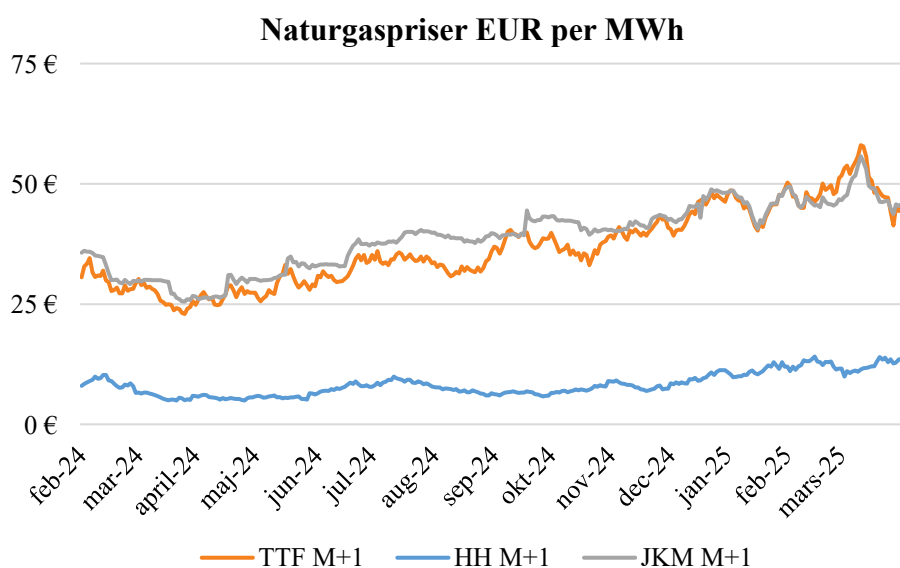
⁵ [Oil down on OPEC+ output increase, tariffs start and US pause on Ukraine aid | Reuters](#)

⁶ [China February manufacturing hits 3-month high, but US tariff war clouds outlook | Reuters](#)

Naturgas

Priset på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har sedan förra marknadsbrevet gått ner och TTF M+1 stängde den 3 mars på EUR45,21 per MWh, att jämföra med EUR48,14 per MWh den 17 februari. Priserna har under den senaste veckan varit volatila och pressades i onsdags ned till lägsta pris på 10 veckor då TTF M+1 stängde på EUR41,34 för att sedan gå upp till EUR45,15 per MWh dagen efter. Priserna pressades i början av bevakningsperioden nedåt till följd av milda temperaturer och en förväntan om mer flexibilitet i EU:s gaslagerfyllnadskrav. Som marknadsbrevet rapporterade om vid förra publiceringen har flera av EU:s medlemsstater efterfrågat att gaslagerfyllnadskraven lättas upp med motiveringen att de nu satta målen driver upp priserna. Naturgas är normalt sett dyrare under vinterhalvåret till följd av ökad efterfrågan och lägre priser under sommarhalvåret skapar incitament att injicera gas i gaslagren men nu pekar flera på att gaslagerkraven pressar upp de europeiska naturgaspriserna under sommarhalvåret. Enligt gaslagerförordningen ska EU som helhet ha en fyllnadsgrad på 90 procent den första november (i tillägg till detta finns också mellanliggande mål) och EU-kommissionen har meddelat att en förlängning av gaslagerförordningen är att vänta under första kvartalet 2025. Vid presentation av handlingsplanen för överkomlig energi och den tillhörande rena industrigiven⁷ (eng. *Clean Industrial Deal*) meddelades att viss flexibilitet i gaslagerkraven kan vara aktuellt, men inga skarpa besked lämnades vilket påverkade priserna uppåt.

Priserna korrigerades sedan och pressades tillbaka under fredagen förra veckan i takt med mildare temperaturer men påverkas också av låga gaslagernivåer och den geopolitiska händelseutvecklingen vilket gav stöd åt priserna under måndagen.

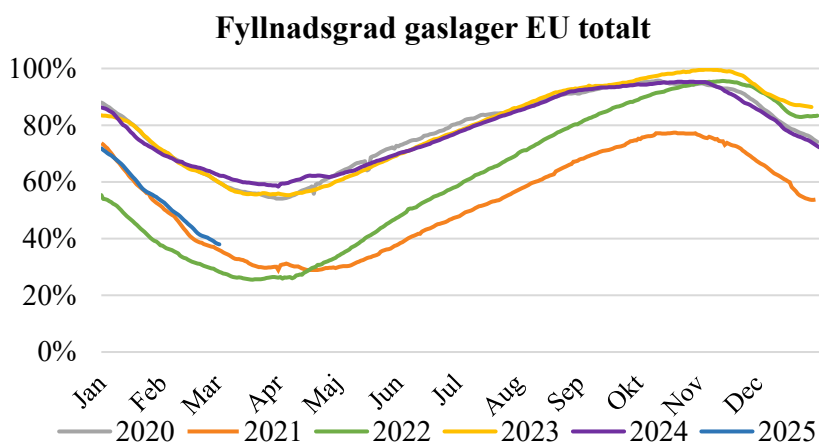

Källa: Montel.

⁷ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/clean-industrial-deal_en

Det asiatiska spot- och forwardbenchmarkpriset JKM har gått ner sedan förra marknadsbrevets publicering. JKM stängde den 3 mars på EUR45,75 per MWh, att jämföra med EUR49,08 per MWh den 14 februari.

Vid den amerikanska gashubben Henry Hub har priserna gått upp något sedan förra marknadsbrevets publicering. Henry Hub stängde den 3 mars på EUR13,5 per MWh, att jämföra med EUR12,1 per MWh den 14 februari.

Källa: GSE minus strategiska reserver.

De europeiska naturgaslagren var den 2 mars till 38 procent fyllda, att jämföra med 60 procent vid samma tidpunkt förra året och 44 procent den 16 februari i år.

EU-kommissionen presenterade i onsdags en handlingsplan⁸ för överkomliga energipriser. Handlingsplanen betonar att en välfungerande och transparent gasmarknad är viktig för att få ner priserna på energi. För att granska och säkerställa gasmarknadens funktion, såväl som förhindra marknadsmanipulation, har EU-kommissionen tillsatt en arbetsgrupp som ska under fjärde kvartalet 2025 återkomma med en utvärdering och en konsultation för att utvärdera behovet av lagstiftningsändringar. EU-kommissionen vill också aggregera EU:s efterfrågan på naturgas och säkra långa LNG-kontrakt och på så sätt få till en bättre förhandlingsposition. EU aggregerar idag frivilliga inköp av naturgas genom plattformen Aggregate EU⁹ och har matchat säljare och köpare för 42 miljarder kubikmeter gas sedan 2023, vilket motsvarar 13 procent av EU:s konsumtion under perioden. Det finns inga detaljer i förslaget om inköpen fortsatt ska ske via plattformen.

EU-kommissionen har i handlingsplanen även lagt fram förslag att frikoppla gaspriset från elpriset då höga och volatila gaspriser driver upp priset på el. I handlingsplanen tillskriver EU-kommissionen ökad användning av långsiktiga avtalsformer som viktiga verktyg. Mer om hur gaspriserna och elpriserna hänger ihop kan man läsa om i fokusartikeln sist i denna utgåva av marknadsbrevet.

⁸ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/ip_25_570

⁹ [AggregateEU – questions and answers](#)

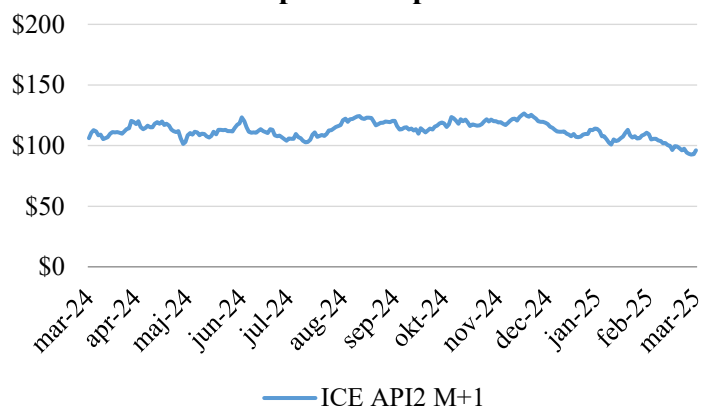
Kol och EU ETS

Kol

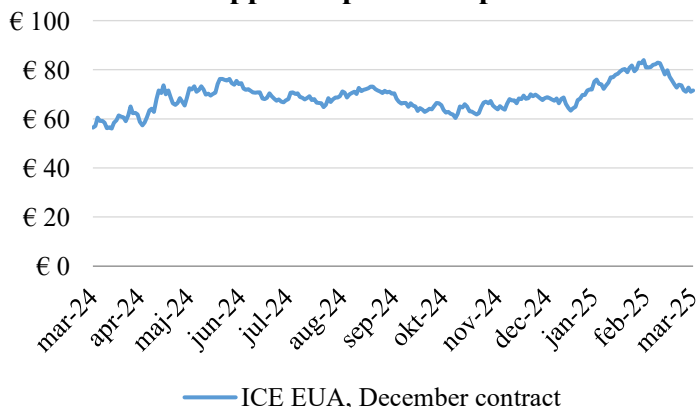
Priset på kol i Europa gick under sista veckan i februari ned till de lägsta nivåerna sedan februari 2024. Prisnedgången kom delvis som en konsekvens av varmare väder och sjunkande gaspriser. En ytterligare faktor i sammanhanget är att Kinas största kolimportör Shenhua den 24 februari meddelade att man tillfälligt pausar sin kolimport som en konsekvens av höga lager och relativt låg efterfrågan i landet. Detta besked fick påverkan på kolmarknader globalt. Under de första dagarna i mars har dock kolpriset återhämtat sig något till en nivå som ungefär motsvarar vad som var fallet vid förra marknadsbrevets publicering.

Den 3 mars var priset på kol i Europa USD96,05 per ton.

Kolpris USD per ton

Utsläppsrättspris EUR per ton

Källa: Montel.

EU ETS

Priser på utsläppsrätter inom EUs utsläppshandelssystem (ETS) har de senaste veckorna gått ned till de lägsta nivåerna hittills under 2025. Drivande för prisnedgången har framförallt varit de sjunkande priserna på naturgas inom Europa under de senaste veckorna.

Som nämndes i naturgas-delen av marknadsbrevet presenterade EU-kommissionen den 26 februari ett meddelande om vad man kallar *Clean Industrial Deal* med ett antal förslag syftande till att stärka EUs industriella konkurrenskraft. Ett av förslagen är att införa en *Industrial Decarbonisation Bank* (ung. "bank för industriell utsläppsminskning") som ska mobilisera EUR 100 miljarder för att elektrifiera, och minska utsläpp inom, europeisk industri. Banken ifråga ska delvis finansieras via ETS.

Den 3 mars var priset på utsläppsrätter inom EU ETS EUR71,55 per ton CO₂.

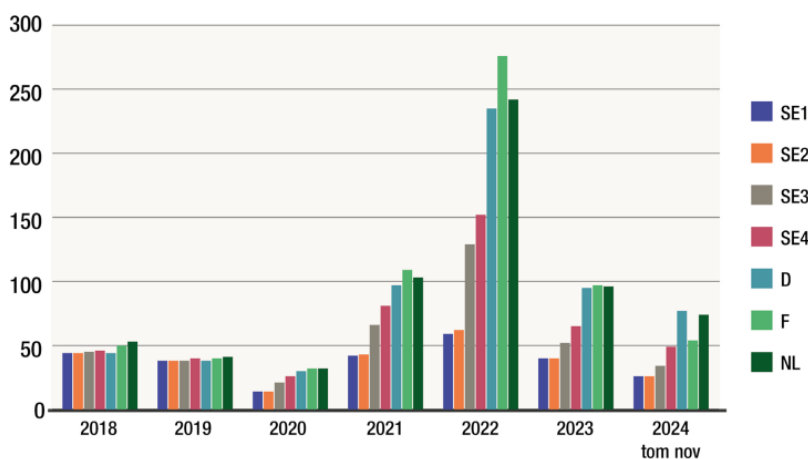
Fokus: gaspriserna och elmarknaden

De senaste åren har varit turbulenta på Europas elmarknader, med perioden 2022–2023 som särskilt karakteriserad av höga och volatila priser. Även om priserna våren 2025 är betydligt lägre än vad som var fallet för några år sedan är dock elpriserna i EU överlag avsevärt högre än i såväl Kina som USA. Detta pekades i den så kallade Draghirapporten¹⁰ ut som ett av de viktigare hoten mot EU:s globala konkurrenskraft.

För att adressera detta presenterade EU-kommissionen den 26 februari en handlingsplan¹¹ för överkomliga energipriser. En central del av handlingsplanen är en ambition att frikoppla ("decouple") europeiska elpriser från priset på naturgas. I det följande sätter vi denna ambition i en kontext av de senaste årens utveckling på Europas elmarknad och diskuterar varför just gaspriset är viktigt för elmarknaderna i Europa.

Turbulenta år på elmarknaden

Det internationella energirådet (IEA) har kallat den allvarliga energisituationen som följde på Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina 2022 för "den första globala energikrisen"¹². För Europas elmarknad blev läget särskilt utmanande då flera olika utbudsstörande faktorer sammanföll i tid. Vattenkraften producerade mindre än vanligt samtidigt som delar av Frankrikes kärnkraftsflotta var ur drift vilket gjorde att den franska kärnkraftsproduktion minskade drygt 20 procent 2022-2023¹³. Detta gjorde sammantaget att efterfrågan på andra kraftslag ökade. Till viss del kunde denna ökade efterfrågan mötas av tillskott av sol- och vindkraft (+50 GW under 2022), men efterfrågan på fossilbaserad el ökade ändå betydligt.

Figur 1. Årsmedelpriser på el i EUR/MWh 2018-2024 i Sverige, Tyskland, Frankrike och Nederländerna. Källa: Energimyndigheten (2024) *Årskrönika Energimarknaderna 2024*, data från SKM Market Predictor.

¹⁰ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en

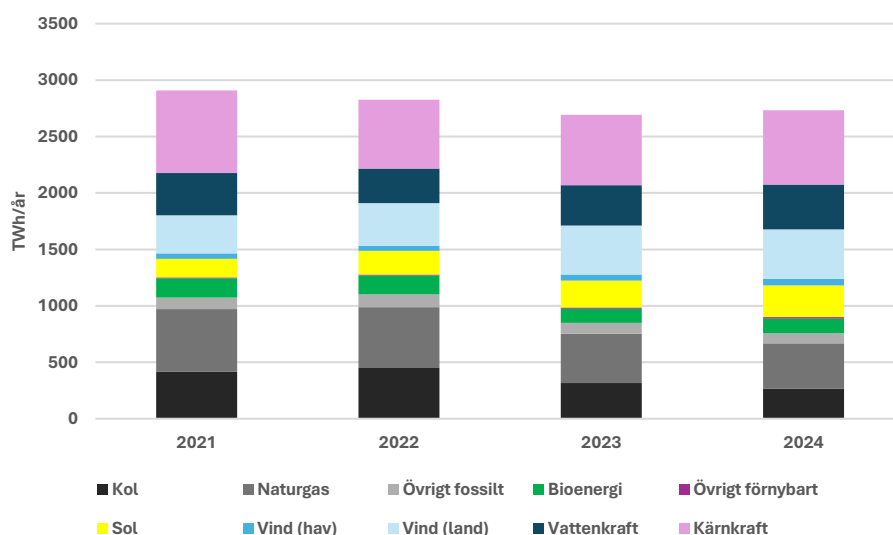
¹¹ https://energy.ec.europa.eu/publications/action-plan-affordable-energy-unlocking-true-value-our-energy-union-secure-affordable-efficient-and_en

¹² <https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2022>

¹³ <https://electricity-data.eurelectric.org/>

De kraftigt höjda marknadspriserna på gas och kol under månaderna som följde på Rysslands fullskaliga invasion fick därför extra påtagliga effekter på elmarknaden. Spotpriserna på el var visserligen höga redan 2021, men utvecklingen under 2022 blev på många sätt exceptionell. Helårsmedelpriserna på el var flera gånger högre än under det föregående året i såväl Sverige som andra länder i Europa, inklusive Tyskland, Frankrike och Nederländerna (se Figur 1). Den europeiska elmarknaden har genomgått turbulenta tider förut, inklusive efterfrågechockerna under finanskrisen 2009 och i samband med covid-19-pandemin 2020. Tillförselchocken 2022 blev dock klart värre.

Elmarknaden i Europa har genomgått betydande förändringar under de tre år som gått sedan 24 februari 2022. Till att börja med har efterfrågan varit lägre, som en konsekvens av lägre ekonomisk aktivitet samt besparings- och effektiviseringsåtgärder. På tillförselsidan har såväl kärnkraften som vattenkraften under 2023 och 2024 ökat mot mer normala nivåer och det har dessutom tillkommit stora mängder sol- och vindkraft. Sammantaget har detta bidragit till att andelen fossila bränslen i EU:s elmix har minskat från 39 procent 2022 till knappt 28 procent 2024 (se Figur 2).

Figur 2. Elmix i EU-27 2021-2024. Data från Eurelectric.

Naturgasens roll i prissättningen av el

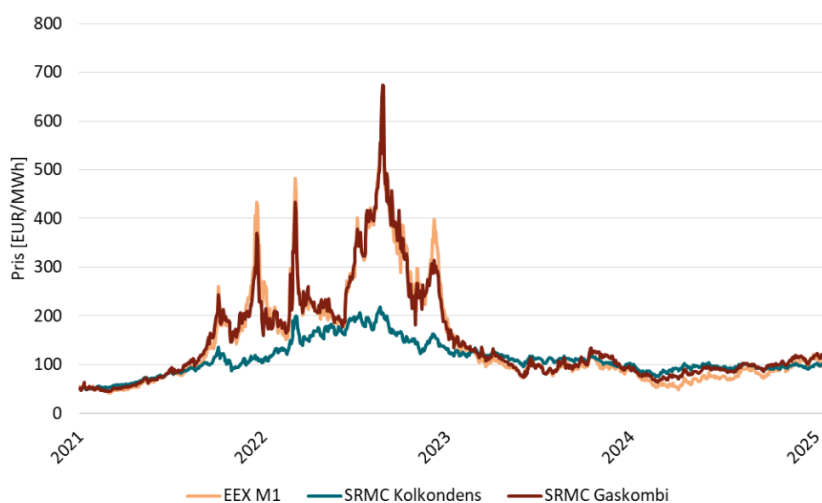
De mycket höga elpriserna under 2022 kan således sägas vara en konsekvens av ”en perfekt storm” där flera faktorer samverkade, men de höga naturgaspriserna kan med fog ändå pekas ut som den enskilt viktigaste faktorn. För att förstå varför så är fallet, och varför EU-kommissionen ser just frikoppling av elpriset från gaspriset som särskilt prioriterat, är det värt att kort gå igenom vad som driver prisutvecklingen på Europas elmarknader.

Elpriserna i Europa påverkas av ett stort antal faktorer, som kan samverka eller dra i olika riktningar beroende på yttre omständigheter. Dessa faktorer skiljer sig dessutom i betydelse mellan olika delar av Europa. Priset på just naturgas är en central faktor för elpriset i Europa dels helt enkelt för att naturgas används i stor skala för att producera el

på många håll i Europa, men än viktigare är den roll som naturgas har som balanserande resurs i Europas elsystem.

Priset på elmarknaderna bestäms – som på de flesta marknader – utifrån marginalkostnadsprissättning, där den dyraste elproduktionen sätter priset (marginalpriset). Man kan se det som en trappa, där man till en början tar den billigaste elen i bruk, därpå den näst billigaste, och så vidare tills produktionen motsvarar efterfrågan. Som elproduktionen i Europa är uppbyggd i dag så är det ofta naturgasen som är denna ”sist tillkomna elproduktionen” som behövs för att utbud och efterfrågan ska matcha varandra.

En viktig aspekt här är utbyggnaden av vind- och solkraft, som har gjort att väderförhållanden förutom att påverka efterfrågan också fått en allt viktigare roll på tillförselsidan. Sol- och vindkraft utgjorde 2024 drygt 28 procent av EUs elmix, en ökning från under 20 procent 2021 (se Figur 2) och dess variabla karaktär förutsätter att det finns balanserande resurser i form av lagring, efterfrågefleksibilitet eller reglerbar produktion. Gaskraft är relativt enkelt att reglera upp och ned och används därför i hög grad som balanserande resurs, särskilt i regioner som inte har vattenkraft att tillgå.

Figur 3. Kortsiktig marginalkostnad för gaskraft, kolkraft samt frontmånadspriset på el. Källa: Energimyndigheten (2025) *Läget på elmarknaden januari 2025*. Figuren visar Energimyndighetens beräkningar baserat på data från SKM Market Predictor.

Denna balanserande roll gör att naturgasens prispåverkande effekt på elmarknaden – se Figur 3 – är större än vad enbart dess andel i elmixen indikerar. År 2021 stod exempelvis naturgas för 18 procent av elproduktionen inom EU, men hela 39 procent av tiden var den prissättande just på grund av att gaskraften då befann sig på marginalen.¹⁴ Detta gör att även marknadens bedömningar om framtida utveckling inom gasmarknaden kan få påverkan på elpriset. Det är rentav möjligt att en förväntad höjning av gaspriset (eller förväntningar angående framtida gasleveranser) kan påverka elpriser¹⁵.

¹⁴ Zakeri et al (2023) The role of natural gas in setting electricity prices in Europe, *Energy Reports*, Vol 10

¹⁵ Zhu et al (2024) “Unpacking the effects of natural gas price transmission on electricity prices in Nordic countries” *iScience* vol 27 issue 6 2024

Slutligen är det också värt att notera att ovanpå kostnaden för själva gasen så ligger kostnaden för utsläppsrätter som en viktig andel i marginalkostnaden för gaskraft. Gaskraft släpper dock ut betydligt mindre CO₂ än kolkraft, vilket gör att kostnaden för utsläppsrätter är betydligt lägre per producerad enhet el.

Frikoppling av elpriset från naturgaspriset – hur?

Tanken att frikoppla elpriset från naturgaspriset diskuterades¹⁶ av kommissionen redan under hösten 2022 och förekommer även i den så kallade Draghirapporten. Exakt om och hur detta kan realiseras är ännu inte helt tydligt. I den handlingsplan för överkomliga energipriser som presenterades den 26 februari nämner kommissionen möjligheten att använda statsstöd för att hantera perioder när höga gaspriser bidrar till särskilt höga elpriser. Kommissionen pekar också på ökad användning av olika former av längre kontrakt (PPA-avtal och differenskontrakt) som viktiga verktyg. Vidare vägledning i denna fråga ska enligt kommissionen komma under fjärde kvartalet 2025.

För mer läsning på temat elmarknader rekommenderas Energimyndighetens månatliga nyhetsbrev om nuläget på elmarknaden¹⁷.

¹⁶ <https://www.politico.eu/article/european-commission-energy-crisis-brussels-proposes-electricity-decoupling-alternative-to-gas-price-cap/>

¹⁷ <https://www.energimyndigheten.se/om-oss/press-och-kanaler/prenumerera/marknadsrapporter/>